

O CATAGRAFIE A MĂNĂSTIRII PÂNGĂRAȚI ȘI A SCHITULUI TARCĂU DIN 1853

Costin CLIT¹

Cuvinte cheie: Mănăstirea Pângărați, Schitul Tarcău, moșii, biserici, obiecte de cult, cărți bisericești, avere

Keywords: Pângărați Monastery, Tarcău hermitage, domain, churches, objects of worship, religious books, fortune

Odată cu editarea revistei „Acta Pangratia” au fost publicate câteva catagrafii ale Mănăstirii Pângărați, reprezentând izvoare ce pot contribui la recuperarea trecutului ctitoriei voievodale lăpușnene din ținutul Neamțului și folosirea lor în edificarea unei monografii solide a lăcașului monahal, putând fi desprinse informații ce vizează activitatea economică, socială, culturală și schimbările de egumeni sau personalul monahal în diverse momente ale parcursului istoric. Punem la dispoziția celor interesați catagrafia întocmită la 1 iulie 1853 de către paharnicul Costachi Cazoni.

Dintre catagrafiile publicate le amintim pe cele din august 1809², 28 ianuarie 1818³, martie 1828⁴, 1 mai 1830⁵, 23 aprilie 1834⁶, 27 iulie 1835⁷, 30 noiembrie 1844⁸.

Continuăm seria publicării catagrafiilor cu cea întocmită la 1 iulie 1853, având o ofertă informativă mai largă, prin efortul de a inventaria și înregistra „acareturili, averile mișcătoare, nemișcătoare și lucrurile, odoarale și argintăriile” din Mănăstirea Pângărați și Schitul Tarcău cu moșiile aferente pe care sunt situate satele Pângărăcior, Straja și Stejarul, ale căror inventare ale bisericilor le regăsim în document.

Paharnicul Costachi Cazoni, numit revizor în cadrul Departamentului bisericesc la 16 iunie 1853, va fi desemnat cu întocmirea catagrafiilor averilor mișcătoare și nemișcătoare ale mănăstirilor, printre care și a Pângăraților, întocmită la 1 iulie 1853 și predată la 4 iulie 1853, pentru care i se aduc mulțumiri la 27 iulie 1853. Mandatul paharnicului Costachi

¹ Colegiul Național „Cuza Vodă”, HUȘI.

² Costin Clit, *Egumenii și catagrafiile Mănăstirii Pângărați din secolul al XIX-lea*, în *Acta Pangratia*, II, 2024, p. 148-151.

³ *Ibidem*, p. 151-158, nr. 2.

⁴ *Ibidem*, p. 158-164, nr. 3.

⁵ *Ibidem*, p. 165-171, nr. 4.

⁶ *Ibidem*, p. 171-178, nr.5.

⁷ *Ibidem*, p. 178-181, nr. 6

⁸ Costin Clit, *O catagrafie a Mănăstirii Pângărați din 1844*, în *Acta Pangratia*, I, 2023, p. 179-190.

Cazoni a luat sfârșit la 24 ianuarie 1855, când sunt predate catagrafiile lui Dimitrie Ghidionescu, șef de birou în cadrul departamentului Averilor Bisericești.

Din aceeași catagrafie aflăm care era situația mănăstirii la 1853, anul în care a început războiul Crimeii, sfârșit cu înfrângerea Rusiei de Poarta Otomană, sprijinită de Regatul Unit și Franța, cu urmări benefice pentru Principatele Unite, concretizate în dubla alegere a domnitorului Alexandru Ioan Cuza din 1859 și reformele sale modernizatoare ce includ și Biserica.

Autorul catagrafiei consemnează biserica Mănăstirii Pângărați cu hramul *Sfântul Dimitrie*, zidită de piatră și acoperită cu draniță (veche) – ctitoria lui Alexandru Lăpușeanu – și paraclisul *Sfinții Voievozi Mihail și Gavril* amenajat la parter. Ansamblul monastic mai cuprindea 10 chilii, trapeza mare și mică, cuhnea, pităria, bașca, beciurile boltite din piatră. Acareturile respective erau „în lungime de 54 stâ(n)j(en) di peatră și cărămidă cu ferești bune di steclă în 2 canaturi, cu sobi, uși și cu încui(e)tori de broaște, pardosâte” și acoperite cu șindrilă. Ansamblul arhitectonic este întregit de clopotnița din piatră, acoperită cu draniță veche și fântâna din ogradă. Nu insistăm asupra obiectelor de cult, a veșmintelor și a cărților din biserică, paraclis și chilii printre care se păstra și pomelnicul ctitorilor. Lectura atentă ne conferă și o imagine a contribuției egumenului Varnava Emandi la păstrarea și sporirea zestrei bisericesti. Din inventarierea „pojijiei casei” putem intui elementele de viață economică prezente în sânul comunității, folosirea plugului la muncile agricole specifice, tăierea și prelucrarea lemnului, folosirea carelor ca mijloace de transport, creșterea vitelor, ovinelor, caprinelor, porcinelor, cabalinelor și apicultura, reflectată prin prezența stupilor, prisăcilor și prisăcarilor.

Călugării dețineau crășme, cum ar fi cea din satul Pângărați, construită din bârne, acoperită cu draniță cu pivniță din lemn cu casă deasupra sau cea din satul Pângărăcior, cu pereții din bârne, cu pivniță și grajd, în stare proastă. Alăt crășmă era în satul Straja „cu odăi și o tindă, părețai di bârne, acoperită cu lătuno(a)i(e), cu o pivniță di lemnu, deasupra un șopron pentru apărare di ploi”, și alta, în stare proastă, la „Gheuca în Gura Tarcău(lui) pe malul Bistriței cu o odae, părețai și acoperământul di lătuno(a)i(e), pivnița di lemnu”; mori de măcinat cerealele, una din bârne cu două pietre fiind la Bocanu pe Bistrița, aflată în reconstrucție din inițiativa egumenului Varnava, o morișcă cu o piatră în satul Pângărați, coșăre pentru depozitat porumbul în Pângărați.

În satul Stejaru, biserica cu hramul Sfântul Nicolae era construită din lemn de brad, acoperită cu draniță, înzestrată cu obiectele de cult specifice, dintre care amintim policandrul cu șase fofeze, două clopote, unul mare și unul mic, cărțile de cult și „catapiteazma bisăricei di lemnu zugrăvită și săpată”. În jurul bisericii, despre care se crede că a fost fondată la 1812 de arhierul Atanasie și săteni, a fost amenajat cimitirul ce a dăinuit până la 1900, dezafectat odată cu demolarea bisericii⁹.

⁹ Mihail Apăvăloae, Constantin Ardeleanu, Ioan Milea, Teofil Lefter, *Pângărați – Studiu monografic, Piatra Neamț*, Editura Crigarux, 2011, p. 428.

Catagrafia reflectă și averea Schitului Tarcău la 1853, numit în document mănăstire: obiectele de cult, argintării, policandru cu șase fofeze, veșminte preoțești, perdele, cărți bisericești, două ceasornice de perete stricate, diverse unelte și altele. Biserica mănăstirii cu hramul *Duminica T tuturor Sfinților* a fost construită din lemn de frasin și era „tăbănuită pe din afară cu scânduri di brad și acoperită cu șindilă, în calita bună, înlăuntru catapiteazma săpată, zugrăvită și poliită, cu ferești di steclă, stranile trebuitoare și ușă bună cu broască di her, și cu gratii la ferești”. Constatăm existența mai multor corpuri de chilii, construite din lemn de brad sau mai vechi, acoperite cu draniță, a unui hambar bun din lemn de brad, acoperit cu draniță, a unui bici mic din piatră sub chilii, a unui grajd vechi din lemn și a unei mori pe Cracău. Schitul mai deține un „han în târg(ul) Petrii cu patru dispărțituri și cu beci di peatră didisupt, însă hanul vechi tare”. Se adaugă acaretele de pe moșia Tarcăului: o crâșmă în satul Tarcău, „acoperită cu draniță, cu două odăi, cu pivnițe, numai păreții di peatră, vechi, dizgrădită”, un metoc – o casă veche, „cu odae și o cămăruțe alăturate, durată di lemnu, vechi, putredă, acoperământul stricat, o casă mare făcută din nou de posesor, lemnu și tencuită pe dinlăuntru și pe dinafară, cu 5 odăi și un antretu, cu bagdadii, dușameli pi gios, ferești, uși, încuietori, sobi, acoperită cu scânduri brad”. Posesorul moșiei a mai edificat un hambar „dulapi brad, acoperitu cu scânduri”, un grajd cu șură, o pivniță din lemn, două „hirisăi” vechi și trei noi, făcute de posesor și unul de arhimandritul Varnava Emandi, „adică 3 pi pârâu(1) Aței, 1 pi pârâu(1) Bratișul și 2 pi pârâu(1) Tarcău”.

Biserica cu hramul *Adormirea Maicii Domnului* din satul Tarcău, durată din „lemnu și acoperită cu dranițe, cari esti în bună stari pe din afară și pe din lăuntru”, era dotată printre altele cu un clopot, cărți bisericești și alte obiecte de cult strict necesare.

Catagrafia este finalizată cu „sporiul” adus de arhimandritul Varnava Emandi: o *Evanghelie* ferecată cu argint, o candelă mică din argint, un policandru cu 16 fofeze, trei feloane adămască de lână, trei epitrahire, un felon și un epitrahir din adămască roșie, două stihare diaconești, două aurare și un rând de procovițe.

A CATAGRAPHY OF PÂNGĂRAȚI MONASTERY AND TARCĂU HERMITAGE FROM 1853

(Abstract)

With the publication of the „Acta Pangratia” Journal, several catagraphys of Pângărați Monastery were published, sources that can contribute to the recovery of the history of the voivodal foundation from the Neamț county, and their use in constructing a solid monograph of the monastic establishment. This sources can provide economic, social and cultural activities, changes of abbots, or monastic personnel at various points in its historical course.

We make available to those interested the catagraphy of Pângărați Monastery, from July 1, 1853, by the Costachi Cazoni.

ANEXA

1853 iulie 1

Catagrafii di acareturili, averile mișcătoari, nemișcătoare și lucrurile, odoarāle și argintăriile din M(ă)n(ăști)r(ea) Pângărațâl(o)r și moșiia cu asămine numire cu cotunurile ei, Pângărăcior, Straja și Stejarul, precum asămine și di la Schitul Tarcău i moșiia cu asămine numire, Tarcău.

1853 iulie 1^{iu}.

N^o

următoriu

- 1 M(ă)n(ăstirea) Pângăraților cu hramul Sv. Dimitrie, sub care esti un paraclis cu hramul Sv(inți)lor Voivozi Mihail și Gavril, zidită toată de peatră di răp(o)s(atul) întru pominiri domnu Lăpușnian(ul), acoperită cu draniță vechi cu totu.
- 10 Chilii în ograda mănăstirei cu șelile lor, șapti cu cămări și 3 fără cămări
- 1 Triapăză mari pentru hramu și pominire.
- 1 Triapăză mai micu cu două odăi pentru ciuveile trebuitoare.
- 1 Cuhne(a) acestor treapiază.
- 1 O pitării și o bașcă.
- 2 Beciuri boltite de peatră.
Toate acesti acareturi sântu în lungime de 54 stâ(n)j(eni) di peatră și cărămidă cu ferești bune di steclă în 2 canaturi, cu sobi, uși și cu încui(e)tori de broaște, pardosâte pe didisubtu vremelnicu că cărămidă, și acoperite cu șândilă în stari bună nou(ă).
- 1 Clopotniță totu di peatră zidită, acoperită cu draniță vechi cu totu.
- 1 O fântână zidită cu piatră în ograda mănăstirei.
Lucrurile aflatu în lăuntru măn(ăstirii)
- 1 Potir di argintu poliitu cu aur.
- 1 Un discos argintu cu scaunul poliitu cu aur.
- 1 O zvezdă argintu, numită steaoa ci să pune deasupra discosului.
- 1 Un panaghier di argintu poliit cu aur.
- 1 O cadelniță argintu.
- 4 Patru cruci argint, însă una mai mare.
- 2 Două părechi pafale argintu, din cari o părechi sântu poliite cu aur cu colanile l(o)r, unul di fir bun și altul prostu.
- 6 Șasă candile argintu cu două ci sântu făcute di părintele arhimandritu Varnava.
- 1 Un potir cu discosul și zvezda di cositori.

- 4 Patru candeli di alamă.
 1 Una cadelniță alamă.
 1 O cățui mademu săpatu Sv(â)n(tul) Dimitrie pi coadă.
 1 O pecete a m(ă)n(ă)s(tirii) di alamă.
 4 Patru sfeșnici mici di alamă.
 1 Un policandru di alamă cu 12 fofezi.
 1 O candelă mademu cu șapte fofez(e).
 1 Un chivotu argintu, pe din lăuntru poliit.
 1 Un miruitori totu di argintu. Aceste sântu țânute de cuv(iosul)
 1 O teplotă di argintu. arhimandrit Varnava.

Veșmintele

- 2 Două feloane știofă galbănă cu chinaruri împregiur.
 2 Doă feloane di perivie verdi cu chinaruri împregiur, unul ruptu.
 1 Un felon adămască roșii cu spatile adamască galbănă și cu chinaruri galbine, făcut totu di părintele Varnava.
 4 Patru patrahiri di știofă galbănă; 2) cu chinaruri împregiur, și 2) cu șireturi albe proaste.
 2 Doă epatrahiri di perivie verdi, totu cu chinaruri împregiur.
 1 Un epatrahir adămască roșii cu șireturi fir prost, făcutu di părintile Varnava.
 1 Epatrahir cu câmpul verdi cusutu cu mătăasă, asăminea.
 1 Epatrahir de perivii albastră cu șireturi di bumbacu galbine, asăminea făcutu di părintile Varnava.
 2 Doă stihari preuțești; 1) di canavață niagră cusutu cu mătăasă și cu fluturi și altul di taclitu, lați verdi cu flori roșii.
 2 Dou(ă) stihari preuțești di citu; 1) lați verdi cu flori roșii și altul cu dungi galbine.
 1 Un stihar di citu galbăn, făcut totu di părintile Varnava.
 1 Un stihari diiaconescu di știofă albă câmpul lați verdi și lațe nou închipuită di fir bun, cu aurariul lui di asămine știofă și cu chinaruri împregiur.
 1 Un stihar diaconescu roși de perivie cu chinaruri împregiur și cu aurar(ul) luidi perivie verdi.
 2 Părechi rucaviță di știofă ghiorghiolie cu șireturi de fir albu prost.
 1 O părechi rucaviță di știofă galbănă cu șereturi albe proaste.
 1 O păreche rucavițe di catife verdi cu șireturi, fir bun.
 2 Două rucaviță di dimii albastră, și alta cu dungi galbăne.
 1 O părechi rucavițe di știofă camu roșii cu șireturi fir albe, tot de părintile Varnava făcut.
 1 Un văzduh atlas albu cu privazuri di știofă ghiorghilie și cu șireturi albe proaste.

- 1 Un văzduh di stiofă galbănă cu privazuri di plisă neagră și cu șireturi di fir albu prostu.
- 1 Altu văzduh di perivie vechi cu privazuri maltin, făcut totu di părintile Varnava.
- 1 Un văzduh di perivie roșii cu chinaruri înpregiur.
- 2 Dou(ă) procoviță asăminea ca văzduhul tacămullui.
- 1 O procovițe di perivie cu privazuri mătasă în furculițe, tot di părintile Varnava.
- 2 Dou(ă) procoveți vechi di adămască galbăni făcute totu di părintile Varnava.
- 2 Dou(ă) înbrăcămiņi pentru pistol de Făcuti totu di părintile Varnava.
pânză
- 1 Tij, una di mătasă roșii
- 2 Două perdeli la dverile înpărătești di dimii roșii înpregiur cu săgeacuri, fir, însă 1) de citu.
- 2 Dou(ă) antimisă, unul cu Sv(i)n(tele) Moaști și altul vechi.
- 1 Un antimis nou cu litonu lui de ghermesātu di Făcute di părintile
Lipsca. Varnava.
- 1 Liton asăminea.
- 1 O poală la iconostas di dimii albă cu dungi galbăne, cu privazuri maltin roșii și cu chinaruri înpregiur căptușite totu cu maltin roș
- 1 Băsma di mătasă cu dungi roșii și albe.
- 2 Prosoape de ștersu preoțai.
- 1 O cruci mari Răstignirea Domnului.
- 1 O prostire di acoperitu Sv(ă)n(tul) Pistol di pânză.
- 2 Dou(ă) cristelniță 1) alamă și alta di lemnu zugrăvită.
- 11 Unsprizăci icoane Praznicile înpărătești zugrăvite pe mușamale.
- 5 Cinci icoane în pridvor, osăbitu di celi patru înpărătești.
- 2 Dou(ă) tratapoade, din cari unul esti nou.
- 2 Dou(ă) analoghii.
- 6 Șasă sfeșnice di lemnu boite.
- 4 Patru făclii di ceară cu fofezile di tiniche.
- 4 Patru fofeză la icoanile înpărătești.
- 3 Trii clopote.
- 1 O toacă di her.
- 1 O mantii.
- 1 Un Aer zugrăvitu pe mușama.
- 1 O nibederniță buhur roșii și cu șireturi galbăne di fir bun.
- 1 O poală di așternut când scoati *Ivangheliia* cu hir galbăn înpregiur, făcută di părintile Varnava.
- 1 O poală tij cu fir prost Asăminea făcute di părintile Varnava.

- 1 Ștergari prostu
 1 Cruce tiparos săpată
 1 Un Aer di catife neagră numai Mântuitor(ul) sângur zugrăvitu, coro(a)na, 4 sarafimi, și slovine înpregiur cusute cu fir galbăn și albu, cu săgeacuri di fir înpregiur, totu asămine făcut di părintile Varnava.

Celi ci să află în Paraclis

- 4 Patru candeli di marmură.
 7 Înbrăcăminte pe Pristol di perivie roș.
 2 Feță citu la Proscomidii.
 1 O cruci alamă di mers la morț(i).
 1 Un talger cos(i)toriu.
 2 Dou(ă) feloane albastri di materii lână cu flori și cu șireturi roși(i) de citu.
 2 Dou(ă) patrafire asăminea feloanil(o)r la materii și la citu.
 2 Dou(ă) părechi rucaviță, asăminea.
 1 Un poiaz di stiofă galbănă.
 1 Un stihari diaconesc cu aurariul lui, asăminea feloanil(o)r.
 2 Dou(ă) stihari preuțăști di citu cu flori galbine.

Cărțile bisăricești

- 2 Dou(ă) *Ivanghelii*, una mari di Neamț și ceialaltă mai mică, dizbrăcate.
 1 Un *Apostol* tipăritu la București.
 12 Tomuri *Viețile Sv(i)n(ți)lor* piste an.
 2 Tomuri a *Sv(ă)n(tului) Ifrimu Țării*¹⁰
 1 Un tij a *Sv(ă)n(tului) Isacu Sârul*.
 1 Un tomu a *Sv(ă)n(tului) Ioan Scărariul*.
 2 Dou(ă) *Liturghii*, 1) nou(ă), tipărită la Mitropoli(e) și alta vechi.
 2 Două *Pisaltiri* tipărite la Mitropolii.
 1 O carte cu *Bogorodicinile* ci să pun la Pavecerniță.
 1 Un *Catavasâer*.
 1 O carte *Mântuirea păcătoșului* scrisă de mână.
 2 Dou(ă) *Octoihe*, 1) mari di București și altul mai mic.
 1 Un *Triod* de Sibii.
 12 Douăsprăzăci *Minii* pe lună
 1 Un *Pendicostariu* di București.
 3 Trii *Ceasloave*, însă 1) nou de M(ă)n(ă)s(tirea) Neamțul.
 1 Un *Aftaloghion* în dou(ă) tomuri.
 1 Un *Molitfenicu*.
 3 Trii *Filazi* pentru molebin.
 1 O *Filadă* pentru panahidă.

¹⁰ Sirul.

1 Un *Chiriadromion*.
1 O *Tâlcuire a Ivanghelie(i)*.
1 *Prologari* di două luni.
1 *Pomelnicu* a ctitoril(o)r.
1 *Tipicon*.

Ci se află în chiliile egumenești

1 Măcatu hramu roșu.
2 Mindiri di lână.
7 Șapți perni păreti cu lână.
3 Perdeli citu cu vergi di fher.
6 Părechi cuțâți cu furculițale l(o)r.
4 Garafi cu zăci păhară.
1 Un sfeșnicu alamă cu mucări și tăblăluță.
6 Păhăruță di rachiu steclă.

Pojâjiia casii

1 Țuhal di cânipă.
5 Cinci saci.
3 Trii căldări mari di aramă.
2 Dou(ă) oali mari de aramă.
6 Șasă șărviti.
2 Feță di masă
3 Trii tingeri mici di aramă.
1 O tava mică asămine.
1 O părechi chiuliță sparti cu chilugull(u)i.
2 Tigăi aramă.
2 Blide de cos(i)tori.
2 Dou(ă) părechi heră di plugu cu otelile lor di her.
2 Dou(ă) cântari.
2 Dou(ă) topoară.
2 Dou(ă) căzmali.
3 Trii sape.
3 Trii coasă.
20 Douăzăci săceri vechi.
1 O părechi chirostei.
4 Patru cară cu optu giuguri.
5 Cinci lăcăți.
14 Paisprizăci poloboace.
4 Patru buți mari.
3 Trii săti.

Vite cormorate

- 16 Şaisprezăci boi mari.
 2 Doi buhai.
 8 Opt vaci cu viţei.
 2 Vaci mânzati.
 5 Cinci văcuţ(e) gonitoari.
 2 Vaci stărpi.
 6 Şasă viţei.
 2 Doă viţeli.
 2 Doi mânzaţi.
 4 Patru mânzati.
 1 O vacă di un viţel.

50

Oile

- 165 O sută şaizăci şi cinci oi mari, din cari sânt 96 cu m(i)ei.
 27 Douăzăci şi şaptei mioare.
 20 Doăzăci terţei sau bărbănaş.
 49 Patruzăci şi nou(ă) meluţă sugare.
 47 Meluţe sugătoare.
 3 Trii berbeci mari.

311

Oile cele țiğăi

- 5 Cinci oi cu m(i)ei.
 2 Dou(ă) oi stogomani mânzări
 2 Sterpi.
 2 Berbeci stogomani mari.
 4 Berbeci mari țiğăi.
 5 M(i)ei țiğăi.
 2 M(i)ei stogomani.

22

Caprile

- 6 Capri mari cu (i)ezi, adică şasă.
 1 O capră stearpă.
 2 Dou(ă) vătui.
 6 Şasă vătui.
 6 (I)ezi.

21

Mascuri

- 13 Triisprizăci măscuroaice.
 2 Doi țeri, câti de un an.
 5 Cinci mascuri curățăț(i), câti de un an.

2 Doi mascuri mari curățat(i), adică doi.
22

Stupii

12 Dousprizăci matci.

Cai

2 Doi cai.

1 O părechi hamuri di doi cai.

Catagrafii di toati acareturile aflate pe moșia M(ă)n(ăsti)r(ii) Pângărațai numită, cu cotunurile ei, Pângărăcior, Stejarul și Straja.

Catagrafii di toati acareturile aflate pe moșia M(ă)n(ăsti)r(ii) Pângărațai numită, cu cotunurile ei, Pângărăcior, Stejarul și Straja

	Lei	Par(ale)
1 O crâșmă în satul Pângărații di bârne, acoperită cu dranițe și povârniță cu pivniță di lemn, deasupra ei o căsuță di lemn cu dou(ă) dispărțituri, acoperită cu lătuno(a)i(e), și cu un grajdiu di bârne acoperitu cu lătuno(a)i(e). Toate aceste să gășasc în proastă stare, iar venitul acestora pe an produce	1600	
1 O moară cu două pietri la Bocanu tot pi Pângărați, pi apa Bistriței, di bârne, acoperită cu lătuno(a)i(e), în proastă stare, venitul ei până la 30 merță popușoi pe an, care câte 15 lei merța prețul di mijlocu alcătuescu pe an totala sumă de 450 lei, care moară să faci acum din nou di egumenul mon(astirii) Varnava.	450	
1 O morișcă tot în satul Pângăraței, pe pârâu numitu Pângărați, cu o peatră, numai părețai di dulapi, acoperită cu răgoz, în proastă stari, cari acum să faci iarăș din nou d(e) egomen(ul) m(ă)n(ă)s(tirii), a căruia vinitu produce pi an pe 12 merță, socotită câte 10 lei merța, prețul di mijlocu, facu	120	
2 Dou(ă) coșeri sub un acoperământu, șândilă, cu totul în proastă stari, în lungemi di șapte stânj(en)i, înălțami di doi pol, lărgimi di un stânj(en) și giumătati.		
1 O crâșmă în Pângărăcior cu dou(ă) odăi și-o șăliță prin mijlocu, cu păreții di bârne, acoperită cu lătuno(a)i(e) vechi și în proastă stari, cu pivniță di lemn sub ia, cu un grajdiu di bârne și cu lătuno(a)i(e) deasupra, înpregiur gard di nuele, putred și căzutu parti la pământu, a căruia vinitu aduce pe an	500	
	2670	
	Lei	Par(ale)
Nº Suma din urmă	2670	

- 1 O crâșmă la Strajă cu odăi și o tindă, părețai di bârne, acoperită
cu lătuno(a)i(e), cu o pivniță di lemnu, deasupra un șopron
pentru apărare di ploi, a căruia vinitu produce pe an 200
- 1 O crâșmă la Gheuca în Gura Tarcău(lui) pe malul Bistriței cu o
odae, părețai și acoperământul di lătuno(a)i(e), pivnița di
lemnu, toate aceste sântu în proastă stare, vinitul ei produce pe 200
an
- Adică trii mii șaptizăci lei cuprind vinitul acareturil(o)r di mai 3070
sus.
- 1 ***O bisărică la Stejar cu hramul Sv(ântul) Necolai, durată di lemnu de brad,
acoperită cu draniță, a căruia lucruri înlăuntru sânt următoarele:***
- 1 O candelă argintu.
- 6 Tij: 4.) di alamă și 2.) di mărgeli.
- 1 Un policandru di alamă cu 6 fofez(e).
- 1 Un potir bacfon cu lingurița di alamă.
- 1 Un discu du tumbac.
- 1 O zavesă di alamă.
- 2 Procoviți și un văzduh di citu șiretu albu, iar văzduhul de adămască, nou, cu flori.
- 1 O cruce de tumbac pe Pristol.
- 2 Dou(ă) sfeșnice di alamă pi masa Pristolului.
- 4 Patru sfeșnice di lemnu boite, 2). mari și 2). mici.
- 1 O cățui di her.
- 1 Un dulapu lemnu pentru pus veșminte.
- 1 Un cristelnicu lemnu pentru botez.
- 1 O părechi cununii di her albe.
- 1 O ladă di lemnu pentru pus lumânări și alti lucruri.
- 2 Dou(ă) talgeri pentru nafără 1). de cos(i)tori și 1). di her.
- 2 Dou(ă) perdeli citu la Maica Domnului și la Mântuitoriu.
- 1 O perde vechi adămască cu flori la dveră.
- 6 Șasă fofeză di her la catapitiazmă di pus lumânări.
- 2 Clopoti, 1). mari și 1). mai micu.
- 1 Prapor nou di mușama.
- 1 O cadelniță de alamă.
- 1 Un acoperământu pi masa Pristolului di citu vechi și rupt.
- 1 Un Sv(ânt) Aer di mușama zugrăvită.
- 1 Un sărafimu di lemnu săpatu și boitu.
- 3 Trei rânduri veșminte preuțăști cu năraclițele, toate sade di citu nou și cu stiharile
l(o)r asăminea.
- 3 Trii poiazuri noi de citu cu pafталile alamă.
- 1 O *Ivanghelii* dizbrăcată.

- 1 Un *Apostol* vechi.
- 1 O *Pisaltire* asăminea.
- 1 Un *Ceaslov* asăminea.
- 1 Un *Octoih*, di rând.
- 1 O *Minei*.
- 1 Un *Catavasâer* vechi
- 1 O *Cazanii* vechi.
- 1 Un *Aghiazmatariu* nou
- 1 O *Panahidă*, nou.
- 1 Un *Minelnic* nou.
- 1 Un *Molitvelnicu* nou.
- 1 *Catapiteazma* bisăricei di lemnu zugrăvită și săpată.

***Catagrafii di toate acareturile, argintăriile, veșmintele, și alti lucruri aflatu la
Măn(ăstirea) Tarcăului***

- 1 Un *Potir* di argintu.
- 1 *Discos*, asăminea.
- 1 O *zvezdă*, asăminea.
- 2 *Linguriță*.
- 2 *Copii* di tăetu *prescuri*, asăminea.
- 3 *Candeli*, asăminea.
- 2 Două *părechi* *paftali*, asăminea.
- 1 O *cruce* cu *scaun*, asăminea.
- 2 Dou(ă) *Potire* di *cos(i)tor*.
- 1 Un *Discos*, asăminea *cos(i)tor*.
- 1 O *zvezdă*, asăminea.
- 1 O *lingurițe*, asăminea.
- 1 Un *talger* *mari*.
- 1 O *cutie* *her* *albu* pe *Sv(ântul) Pristol*.
- 1 Un *Potir* *nou* de *cos(i)tor*.
- 1 O *cruci* *mari* di *madem*.
- 1 O *cadelniță*, asăminea.
- 1 *Policandru* cu 6 *fofez(e)*, asăminea.
- 4 *Patru* *sfeșnici* di *alamă* *mici*.
- 1 O *cadelniță*, asăminea.
- 1 O *părechi* *paftale*, asăminea.
- 2 Două *părechi* *paftale* *sârbești*, asăminea, și cu *colanile* *l(o)r*.
- 6 *Șasă* *candeli* di *sărmă*.
- 1 O *cățui*.
- 1 Un *clopoțel*.

- 1 O cruce sadeŃ.
- 1 Un sfeŃnicu mare di la o strană la alta, poliitu cu aur.
- 2 Doă sfeŃnici di her pentru vohod.
- 1 Un mucar mari.
- 3 Trii părechi mucări mici.
- 1 Un clopot mari.
- 1 Un clopotu micu.
- 1 Un felon stiof(ă), albu.
- 1 O stofită.
- 1 Un adamascu albastru vechi.
- 1 Un felon de citu.
- 1 Un felon di stiofiț vechi.
- 1 Un felon stofită neagră.
- 1 Un felon plisă roșii.
- 1 O stofită neagră cu puișori.
- 1 De citu.
- 1 Un stihari atlas negru.
- 1 (Un stihar) de citu albu.
- 1 Asămine de citu roș.
- 1 (Asămine) de citu verde.
- 1 (Asămine) citare de India.
- 1 Epitrahir stof(ă) verdi.
- 1 Asăminea citu negru în dungi.
- 1 (Asămine) de citu negru.
- 1 Pambriu negru.
- 1 Stof(ă) albu.
- 1 Un citu negru.
- 1 O stofită.
- 1 Un citu galbăn.
- 6 Șasă vechi
- 1 Stihar citu negru.
- 1 Asăminea șal roș.
- 1 Asăminea, di adămască, roș.
- 1 Asăminea, di citu, albu.
- 1 Un aurar di aclas în dungi.
- 1 Un asămini adămască verde.
- 1 Tij adămască roșii.
- 2 Dou(ă) părechi naracliță aclas.
- 2 Doă asămine stof(ă) galbăn(e).
- 2 Două asămine adămască, vinite.

Epitrahire

- 3 Părechi stofită ponosâte.
- 1 Una asăminia di canavațe.
- 1 Una asăminea adămască.
- 1 Una asăminea citaria roșii.
- 1 Una asăminea de cit.
- 1 Un poias roșu cu sârmă sârbăsc.
- 1 Asămine ghermesātu roș.
- 1 Un văzduh aclas albu.
- 1 Asăminea aclas negru.
- 1 Asăminea di șal cafiniu.
- 1 Citu galbăn.
- 1 O stofită albă tot văzduh.
- 1 Unu citare albă.
- 1 Unul asăminia citare, vechi.
- 1 Unul asăminea stiofă albă.
- 1 Unul asăminea citu negru.

Procoveț

- 4 Di citu.
- 1 Un(ul) di pambriu.
- 3 Trii di citu ponosâte.
- 3 Di stofită ponosâte.
- 2 Dou(ă) di aclas, vechi.

Perdele

- 1 Una di aclas verdi, la dveri.
- 1 Una citu în pridvor.
- 1 Una poală citu la iconostas.
- 2 Dou(ă) poale stofă vechi.
- 5 Cinci poale di citu.
- 2 Dou(ă) giulgiuri Hasa.
- 3 Trii poale de icoane.
- 1 Un acoperământu citu pi Sv(ântul) Pristol.
- 1 Tij piste aceala di adămască roși(e), nou.
- 1 Un(ul) la Proscomidii tij adămască roși(e).

Prostiri

- 1 Una lucrată cu lână.
- 1 Una în 5 iță.
- 2 Tij.
- 1 Una masă mică în 5 iță.

Basmali i perdeluță.

- 7 Șapti basmali.

7 Șapți perdeluță la icoane.

Prosoapi i șervite

7 Șapți prosoapi.

6 Șasă ștergari.

3 Șărvite.

1 Un ștergar.

Cărți la bisărică

1 Una *Ivanghelii* mari di Neamț.

1 Una *Ivanghelie* mică.

4 *Liturghii*, din care una nou(ă).

1 Un *Testamentu*.

12 Dousprizăci *Minii*.

12 Dousprizăci luni.

1 Un *Tipicu*.

1 Un *Triod*.

1 Un *Octoih*.

1 Un *Apostol*.

1 Un *Ceaslov* mari.

1 Una *Pisaltire* mare.

1 Un *Pendicostari*.

1 Un *Molitfelnic*.

3 Trii tomuri *Ifrimu Țărul*.

1 Un Sv(ântul) Ioan Scărariul.

1 Un *Isacu Sârul*.

1 Una *Bibliei* mare.

1 Una carte *Puțul Sv(ântului) Ioan*.

1 Una carte *Înpărfire de grâu*.

1 Una (*He*)*ecsaimiron*.

1 Una a *Învierii*.

2 Dou(ă) *Panaghii*.

1 Un *Catavasier*.

1 Una carti *Tiodor Studitul*.

1 Una *Atuntireir* (?)

1 Una carti *Prolog*.

1 Una *Antofonaru*.

1 Una *Prăvilioară*.

1 Una *Nivăzuti răsboi*.

1 Una *Grigori Palama*.

1 Una *Bogorodicina*.

1 Una *Aghesmătar*.

- 1 Una carte *Cuviosului Paisâi*.
- 1 Una *Oglinda inimii*.
- 1 Una *Pisaltichii moldovinească*.
- 1 Una *Apatizma*¹¹.
- 1 Una carte a *Ascultărei*.
- 1 Una *Sv(ântul) Modestu*.

Pojâjia schitului

- 1 Una tingiri mari cu căpacu pentru dulceț(i).
- 2 Dou(ă) oali aramă vechi.
- 1 Una căldari aramă vechi.
- 1 Un ceaun mari.
- 1 Un ceaun mai micu.
- 1 Un ceaun mari la lăptării.
- 3 Ceauni mai mici.
- 1 Una sănii aramă di colivă.
- 1 Una tăvăluță aramă spoită.
- 1 Una tîgai her cu coadă.
- 3 Trii topoară.
- 1 Una părechi heră de plug.
- 1 Un ciocan micu pentru moară.
- 1 Un răzuș mari.
- 1 Un răzuș micu.
- 1 Un hârleț.
- 2 Dou(ă) coasă.
- 2 Dou(ă) brățeri.
- 1 Un cântari micu.
- 1 Un baros de patru ocă.
- 1 Un ciocan di bătut coasa.
- 1 Una batcă.
- 2 Ceasornice di păreti stricate.
- 1 Un cioflâtcu¹² di scos lemni din păduré.
- 1 Un sfeșnicu di alamă cu 4 tricheli.
- 2 Sfeșnici di madem.
- 14 Paisprizăci iconițe în Oltari.
- 2 Lăeciri.
- 4 Patru mantii.

¹¹ „Apanthisma” – carte de rugăciuni.

¹² Cioflâng = Cârlig, ic de fier; Cui de fier care se bate în butuc și de care se leagă lanțul cu care se trage bușteanul la vale.

N^o acareturil(o)r di la Schitul Tarcău, precum și calitaoa m(ă)n(ă)s(tirii) Schitului

- 1 M(ă)n(ă)s(tirea) Tarcău cu hramul Duminica Tuturor Sfinților, durată din lemnu di frasă, tăbănită pe din afară cu scânduri di brad și acoperită cu șindilă, în calita bună, înlăuntru catapiteazma săpată, zugrăvită și poliită, cu ferești di sticlă, stranile trebuitoare și ușă bună cu broască di her, și cu gratii la ferești.
- 1 Un dipartament de chilii cu 4 odăi, durati di lemnu de brad, acoperiti cu draniță, cu uși, ferești, sobi, dușameli pi gios, cerdacu înpregiur și încuitori bune la ușe di broaști, toate bune, din cari dou(ă) odăi dintr-un capăt dispre miazănoapte sântu dănuiti di d(umnealui) Gheorghii Hriste.... fostului vechil di nacealnic din vremea Comitetului, Galaftion, dohovnicul, cu toată înbrăcămintia după acturile ci li ari date să-i fii în veci nesupărată stăpânirea pi ele.
- 2 Dou(ă) dipartamenturi di chilii osăbite di celi însămnati mai sus, tot di lemnu vechi, dar în stari bună, în N^o de zăci chilii cu bucătărie la un capăt, cu toati celi trebuitoare a l(o)r.
- 1 O chiliuliță cu șală prin mijlocu și cu 2 odăi, însă 1 negata, tot di lemnu.
- 1 Tij altă chilii cu 2 odăi și cu 2 cămăruț(e) cu șală prin mijlocu, tot di lemnu, însă cu o odae negata.
- 1 Tij o chilii cu 2 odăi cu șală prin mijlocu, însă o odai negata totu di lemnu.
- 1 Tij o altă chilie cu tinda ei, tot di lemnu.
- 1 Tij o altă chilie cu 2 odăi, cu șală prin mijlocu, tot di lemnu.
- 1 Tij o altă chilie cu 2 odăi, cu șală prin mijlocu, tot di lemnu.
- 1 Tij o chilie cu tindă, totu di lemnu.
- 1 Un hambari bun di lemnu di brad dulapi, acoperit cu dranițe, di doi stâ(n)j(eni) lărgime și doi stâ(n)j(eni) lungimea.
- 1 O chilii sângură, fără tindă, tot di lemnu.
- 2 Dou(ă) beciuri de peatră, 1 pentru vin și 1 pentru curechi.
- 1 Tij un beci di peatră mai micu sub chilii.
- 1 Un grajdii vechi di lemnu di brad acoperitu cu scânduri di patru stâ(n)j(eni) în lungime.
- 1 Un han în târg(ul) Petrii cu patru dispărțituri și cu beci di peatră didisupt, însă hanul vechi tare
- 1 O casă în ogradă cu dou(ă) cu dou(ă) dispărțituri, însă mică și vechi
- 1 Una moară la Ivănești cu dou(ă) p(i)etre pi apa Cracău

Vite cu coarne

- 1 Un buhăeș gonitori
- 2 Boi mari
- 3 Trii giuncani
- 2 Doi gonitori bouț(i)
- 7 Șapti mânzați

- 2 Doi vițai
- 5 Cinci vaci mari
- 5 Cinci gonitoari
- 2 Două mânzati
- 3 Trii vițale
- 2 Doi cai

Catagrafii di acareturile di pe moșia Tarcăului

- 1 O crâșmă în satu di lătunoi, acoperită cu draniță, cu două odăi, cu pivnițe, numai pâręții di peatră, vechi, dizgrădită, a căruia venitu produce pe an

Lei	Par(ale)
2500	-
- 1 O casă vechi cu numiri di mitocu, cu odae și o cămăruțe alăturate, durată di lemnu, vechi, putredă, acoperământul stricat, de 3 stânj(eni), 3 palmi lungimea și 2 stânj(eni), 4 palmi, lățimea.
- 1 O casă mari făcută acum din nou di posăsor pi timilii di peatră, durată di lemnu și tencuită pe dinlăuntru și pe dinafară, cu 5 odăi și un antretu, cu bagdadii, dușameli pi gios, ferești, uși, încuietori, sobi, acoperită cu scânduri brad, în mărime 6 stâ(n)j(eni) lungimea, 4 stâ(n)j(eni) lățimea și 1 stâ(n)j(en), 2 palmi (i)nălțimea.
- 1 Un hambari din nou făcutu tot di posăsor di dulapi brad, acoperitu cu scânduri, de stâ(n)j(eni) 3, 4 palmi lungimea, 2 stâ(n)j(eni) lățimea și un stâ(n)j(en) (i)nălțmea, și cu patru dispărțituri înlăuntru.
- 1 Un grajd cu șură făcut totu di posăsor de 5 stâ(n)j(eni) lungimea și 2 ½ lățimea, di lemnu di brad.
- 1 O pivniță di lemnu săpată di patru stâ(n)j(eni) lungimea, 2 stâ(n)j(eni) lățimea și un stâ(n)j(en) adâncimea.
- 6 Hirisăi, dou(ă) vechi și trii făcuti din nou di posăsor, și unul di arhimandritul Varnava, adică 3 pi pârâu(1) Aței, 1 pi pârâu(1) Bratișul și 2 pi pârâu(1) Tarcău.

Tot pi acești di mai sus dinpreună cu moșia Tarcău, hirăsăile împreună cu adetu lăcuiitorilor din comuna Straja, orânda di pi Tarcău și patru mutări tot di pi Tarcău, și anumi Tarhașul, Ardelile, Măirușul și Măgura, aducu vinitu pe an după contractul di înposăsuire 28 mii lei.

- N° Catagrafii di toati cele aflătoare în bisărica din satul Tarcău cu hramul Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, durată di lemnu și acoperită cu dranițe, cari esti în bună stari pe din afară și pe din lăuntru.

- 1 Un clopot.
- 1 O cruci di her.
- 1 Un potir di cos(i)tor vechi.
- 1 Un discos de cos(i)tori.
- 1 O zvezdă cos(i)tori.
- 3 Procovețe, adică văzduhuri di mătasă bună, nou a potirl(o)r.
- 3 Trii văzduhuri vechi.
- 1 O îmbrăcăminte la Pristol di citu.
- 2 Dou(ă) sfeșnici mici mademu pe Sv(ă)n(tul) Pristol.
- 1 Un chivotu.
- 2 Doâu cruci di lemnu.
- 1 O *Ivanghelii*.
- 1 Un antimis.
- 2 Dou(ă) *Liturghii*.
- 1 O părechi veșminti nou(ă) di citu.
- 1 O părechi veșminti vechi di citu.
- 1 Epatrahir nou di citu.
- 1 O ladă în Oltari di ținut veșminte.
- 2 Doău cadelniță di alamă.
- 2 Dou(ă) cununii di mademu.
- 1 Un talger di cos(i)tori pentru nafără.
- 4 Patru sfeșnici mari di lemnu înaninte catapetezmii.
- 5 Cinci candeli di steclă.
- 1 Un sărafimu di lemnu deasupra la catapiteazmă.
- 2 Dou(ă) sfeșnice în pridvor di lemnu.
- 4 Patru icoani di mijlocu di lemnu zugrăvite în pridvor.
- 1 Un iconostas în mijlocul bisericii undi să dă nafără.
- 1 Un prapor vechi pi mușama zugrăvitu.
- 2 Sfeșnici mici di purtat.
- 1 O cățui di her.
- 2 Dou(ă) analoguri stă(tă)toari la strană.
- 1 Un analog pi care să citești *Ivanghelia*.
- 2 *Ceasloavi* mari.
- 2 Dou(ă) *Pisaltiri*.
- 1 O *Octoih*.
- 1 O *Minii*.
- 1 *Triod*.
- 1 *Catavasier*.
- 1 Un *Pendicostari*.
- 1 Un *Apostol*.

- 1 O *Cazanie*.
- 1 Un *Aghezmătar*.
- 1 O carti Ivan Ghili stariț.

Sfârșitul catagrafii

Sporiul ci s-au gășātu piste catagrafia vechi înfătoșată di egomen.

- 1 Una *Ivanghelie* înbrăcată cu argint.
- 1 Una candilă mică tij argint.
- 1 Un policandru banfon cu 16 fofez(e).
- 3 Trii feloani adămască di lână.
- 3 Trii epitrahire tij.
- 1 Un felon adămască roșie.
- 1 Un epitrahir tij.
- 2 Doău stihari diiaconești adămască di mătasă.
- 1 Doă aurari tij.
- 1 Un rând procoviță tij.

- 1853 iunii 16 Supt No. 2559 s-au rânduit di cătră Dipart(amentul) bisăricescu revizorul pi paharnicul Costachi Cazoni și la pontul 2 le al instructi(i)lor ci i s-au dat, îl îndatorești să facă catagrafii di averili monastirilor mișcătoari și nemișcătoari¹.
- 1853 iulie 4 Supt No. 7, revizorul paharnicul Costachi Cazoni au făcutu și au prestavlisât la Dipart(amentul) bisăricescu catagrafia Mon(astirii) Pângărați.
- 1853 iulie 27 Supt No 3532 revizorul, paharnicul Costachi Cazoni au primit mulțămiri di la Dipartamentul bisăricescu pentru facirea și triimiterea a catagrafii Mon(astirii) Pângărați.
- 1855 ghenari 24 Supt No. 1, au primit adresul cându au (i)eșitu din revizoru di au dat acta catagrafiilor la Dipart(amentul) bisăricescu și de priimire au iscălit domnul Dimitrii Ghidionescu, șăful biroului.

<Pe verso-ul filei a 10-a>: Această catagrafii numerarisându-să în No. de zăce file scrisă și nescrisă.

Revizor D(e)p(a)r(tamentul) Averil(o)r bisăricești Pah(a)r(nic) C(ostachi) Cazoni <m.p.>.

Arhivele Naționale Iași, Colecția Documente, 850/73. Original, sigiliu mic rotund în ceară.

¹ Anulate; tăiate ușor.